

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ

ΚΑΘΕ

ΚΤΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΛΗΡΩΤΕΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10

ΞΕΠΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. Χρ. 10

Τιμή Φύλλου

10 λεπτά 10

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ
ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΓΓΛΩΝ.

ΕΤΟΣ Α' | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 7 Σεπτεμβρίου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 39

— ΝΑ ΤΟ ΒΡΑΣΙΤΕ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΣΑΣ

Για τους φόνους που έγιναν την περασμένη Δευτέρα και για τους φόνους που θα γίνουν έως σήμερα, κανένας άλλος από την Κυβέρνηση δεν φταίει.

Όχι γιατί τους επροκάλεσε αυτή. Τέτοια συκοφαντία δεν θα την πούμε. Αλλά γιατί τους αφήνισε να γίνουν.

Και τους άφησε να γίνουν, μόνον και μόνον για να μην απκηρορέσει τις διαδηλώσεις, αν και ξέρετε πως δεν θα ήταν αναίμακτες, αν και το έβλεπε πως θα επέλειωναν σ' αίματοκύλισμα, αν και τότε το είχαν πη ή λύσσα και ο τυφλός κομματισμός, που μέρες και νύχτες ελόκληρες ήταν σκορπισμένα μέσα στους Αθηνναϊκούς δρόμους και παρακρούαζαν καταλλήλως για τη μάχη το έδαφος.

ΔΕΝ εμπόδισε τις διαδηλώσεις για να μη προκρούσει στο Σύνταγμα, το όποιον επιτρέπει στους πολίτες να συνέρχωνται ελεύθερος και άλλοηλοσκοτώνονται.

Να το βράσετε όμως, κύριοι, τέτοιο Σύνταγμα όταν πρόκειται μ' αυτό να οργανώσουν και να θριαμβώσουν και να επιβήλουν την θέλησή τους οι μπράβοι του ενός και του άλλου κυρίου αρχομανούς όταν πρόκειται οι σανιδάδες σήμερα και οι κομπουράδες αύριο και οι βεδολθεράδες την άλλη μέρα να ένσπεύρουν τον πανικό και να μη επιτρέπουν στους πολίτες να ένασκούν το άλλο δικαίωμα, που τους παραχωρεί το Σύνταγμα, του εκλέγειν τους βουλευτάς και τους δημάρχους των.

ΗΤΑΝ άρα γε τόσο δύσκολο να λησμονήσουν, χάριν της δημοσίας τάξεως πάντοτε, οι Κυβερνήτες μας; για δέκα είκοσι μέρες πως έχουμε Σύνταγμα και να μās διοικήσουν ελίγον μοναρχικώς;

Ήταν άρα γε τόσο δύσκολο να κρηυχθῆ από τη περασμένη Δευτέρα το βράδυ ο Στρατιωτικός Νόμος και να τουφεκίζονται σαν σκυλιά μέσ' στους δρόμους, όσοι συλλαμβάνονται όπλοφοροῦντες;

Είδαμε τὰ χάλικ μας με το Σύνταγμα. Άς το καμαρώνουμε και λίγες μέρες και με την Μοναρχία, αφού μάλιστα υπάρχει και κάποια γνώμη πως αν δεν δέχεται ο τράχηλος του Ρωμηού ζυγόν, δέχεται όμως το στόμα του χαλινάρι.

χία, αφού μάλιστα υπάρχει και κάποια γνώμη πως αν δεν δέχεται ο τράχηλος του Ρωμηού ζυγόν, δέχεται όμως το στόμα του χαλινάρι.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ

ΜΕΣ ΣΤΩΡΙΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ ΜΑΣ

Μέσ στώριο περιβόλι μας
Να ξανασάνω μπήκο,
Και μούπε στάνθη ολόγυρα
Του μελισσιού ή βι. ή.
Πώς είναι ο Κόσμος λούλουδο
Κ' ή όμορφιά του γλύκα,
Πώς είναι γλύκα κ' ή ζωή.

Μούπε τάγερι που ήσυχα
Τους χάδευε τους κλώνους,
Και στα φτερά του σήκωνε
Ροδένιες ευωδιές.
Πώς ή ήδονή 'ναι πιώτερη
Στη γής από τους πόνους,
Κ' οι χάρες από τις πληγές.

Μούπαν πουλιά πετάμενα
Με το κελάδημά τους
Πώς είναι ή γής παράδεισο,
Πώς είναι άγγέλοι αϊτά,
Και δώρα μās τη φέρνουνε
Την τρυφερή χαρά τους,
Χαρά που σύντροφο ζητά.

Του ήλιου κ' οι χιυσόφλογες
Μου κρένουν άχτιδι-ύλες,
Πώς τη λαχτάρα φέρνουνε
Στης γής την άγκαλιά,
Πώς είμαστε όλοι τέκνα τους
Κι' αυτές είναι μανούλες
Μέσα στού κόσμου τη φωλιά,

Μά τη γλυκειά μου μάγισσα
Σαν είδα, κ' ή ματιά της
Την κρύφια φλόγα μου άναψε
Που άκόμα κρηυφούη,
Όλα τὰ δώρα τόννοιασα
Πώς έχει ή όμορφιά της
Τής γής και τούρανού μαζι.

A. E.

ΤΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΤΗΣ 'ΑΛΚΗΣΤΙΔΟΣ'

ΠΟΙΟΣ ΔΕΝ ΤΗΝ ΜΕΤΕΦΡΑΣΕ

Είς άπάντησι εκείνων που έγράψαμε στο περασμένο φύλλο για την μετάφρασι της 'Αλκήστιδος' έδημοσιεύθησαν οι διάφορες έφημερίδες τρία γράμματα, τα όποια δημοσιεύουμε και 'μεις, για να ίδουνε οι άναγνώσταί μας ποιός έχει το δικιο και ποιός συκοφαντεί.

Σχόλια δεν χρειάζονται. Τα γράμματα σχολιάζουν και χαρακτηρίζουν μόνο τους τα γεγονότα.

Άριθ. 1.

Η ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΗΣ 'Ν. ΣΚΗΝΗΣ'

(Από την 'Αστραπή της 2 Σεπτεμβρίου)

ΔΗΛΩΣΙΣ

Είς τας άθλίαις ύβρει και συκοφαντίας τας δποίας σωρεύει ως σωρών σκουπιδιών ένας κήποιος λιβελλογράφος Νουμάς εις την συλλάδα του, θα άπαντήση ο κ. Χρηστομάνος διά της Είσαγγελίας. "Όσον άφορά την μετάφρασιν της 'Αλκήστιδος' όφείλει να γείνη γνωστόν, ότι ο Ηλίας Βουτιεριδης, τυγχάνων υπάλληλος του κ. Χρηστομάνου, έγγραψε κα ή' ύ πα γόρευσιν α ύ του μικρόν μέρος του χειρογράφου της μεταφράσεως, ήτις εγένετο τότε παρά του κ. Χρηστομάνου έσπευσμένως, έναλλάσσων έν τη εργασία ταύτη μετά των κ. κ. Ν. Ποριώτου και Π. Λέοντος, μύστου της Νέας Σκηνης, ως έμπαίνεται εκ του πρωτοτύπου χειρογράφου, φέροντος ήγην της εκ περισσοῦ επανειλημμένης επεξεργασίας διά χειρός του ίδιου κ. Χρηστομάνου. Το γεγονός τουτο θέλει δημοσίως όμολογήσει αυτός ο Ηλίας Βουτιεριδης, εάν είναι έντιμος, διαψεύδων τον μωρόν συκοφάντην και εκείνους όσοι ζούν από το άναμάσσημα των ύβρεων.

(Εκ του γραφείου της Ν. Σκηνης)

Σπ. Μαρκέλλος

Άριθ. 2.

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ κ. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ

(Από το 'Αστρ της 3 Σεπτεμβρίου)

Πρός τον Κύριον

Κωνσταντινον Χρηστομάνον

Άξιότιμε φίλε,

Με άληθινήν έκπληξιν άνεγνωσα τὰ όσα περι

της μεταφράσεώς σας της «'Αλκήστιδος» έγραψαν εις τα έποια ανέμιξαν και το όνομά μου, ότι είμαι μεταφραστής του έργου.

Διά να είμαι έν τή αλτ.θεία όταν συνελάθετε εις τον νούν σας τήν μετάφρασιν του έργου τούτου, μου άνεθέσατε, επειδή έβιαζεν ό χρόνος, να σας βοηθήσω μεταφράζων μικρό μέρος. Τούτο και έπραξα. Σεις δε μεταβάλατε κατόπιν αυτό, ώστε εξ όλων τούτων καταδεικνύεται, ότι έγω ούδέποτε έπιλοδόγησα επί τής έντελής ιδιότης σας μεταφράσεως.

Μετα πολλής υπολήψεως κτλ.
Ηλ. Π. Βουτιεριδής

Αριθ. 3.

Η ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

(Από την Έστίαν της 6 Σεπτεμβρίου)

Φίλε κ. Διευθυντά της «Έστίας».

Άργά, σήμερα μόλις, περιήλθαν εις γνώσιν μου δύο επίσημα έγγραφα επί του διπλωματικού επεισοδίου της «'Αλκήστιδος», μιά δηλ. δήλωσις της «Ν. Σκηνης» με τήν υπογραφήν του καλού μου φίλου κ. Σπ. Μαρκέλλου και μιά έπιστολή του αγαπητού μου συνεργάτου κ. Ηλία Βουτιεριδής.

Τα δύο αυτά έγγραφα, σάς τόνολογώ, πώς με κατάπληξίν μου μεγάλην τά έδιάβασα. Ο κ. Μαρκέλλος με αποκαλεί λιβελλογράφον και ό κ. Βουτιεριδής έμολογεί πώς ή μετάφρασις της «'Αλκήστιδος» έγινε εν από τον κ. Χρηστομάνον, από τήν αρχήν έως στο τέλος.

Αν θέλετε τώρα, ακούσατε και τήν ιδιάν μου άπολογίαν. Μιά νύκτα—βλέπετε το ζήτημα παίρνει κάποιο ρομαντικό χρώμα—καλοκαιρινή, πάνε δύο τρεις μήνες από τότε, ό κ. Ηλ. Βουτιεριδής μπροστά στον κ. Λέοντα, έπινεύοντα κ' έπιβεβαιούντα τους λόγους του, μου έμολόγησε πώς αυτός έκαμε τή μετάφρασι έλοκλήρου του έργου, και ό κ. Χρηστομάνος μόνον δύο τρία χορικά έπρόφρασε ή ήθέλησε να μεταφράση. Πρώ δέκα δε άκέρμη ήμερών ό κ. Ν. Ποριώτης—νύκτα πάλιν—στο ζυθοπωλείον Ναγαράτου, στο Σύνταγμα, μπροστά στον κ. Μιλ. Άγαθόνικον, πρωτοδικην και Άπ. Μελαχρινόν, φιλόλογον, άνεγνώρισε πώς ή μετάφρασις δεν έγινε από τον κ. Χρηστομάνον, άλλ' από τον κ. Βουτιεριδην και αυτόν τον κ. Ποριώτην δηλ.), άρξο ό κ. Χρηστομάνος ήτο αδύνατον να τήν κάμη, άπλούστατα, διότι δεν γνωρίζει τή Δημοτική μας γλώσσα. Μας είπε μάλιστα

και αυτό το χαρακτηριστικώτατον ό κ. Ποριώτης Ένα βράδυ συζητούσε μαζί με τον κ. Χρηστομάνον για κάποια φράσι του πρωτοτύπου. Ο κ. Ποριώτης επέμενε πως έτσι πρέπει ναποδοθής. Ο κ. Χρηστομάνος υποστήριζε το αντίθετον, κατά τήν συνήθειάν τους:

— Μά δεν το λένε έτσι στο σπίτι μας! φωνάζει ό κ. Χρηστομάνος.

— Μά στο σπίτι σας δεν μιλάτε Γερμανικά! Μιλάτε Γερμανικά! παρατηρεί ό κ. Ποριώτης.

Όλ' αυτά μέκαναν να πιστέψω πως πραγματικώς ή μετάφρασις δεν έγινε από τον κ. Χρηστομάνον. Γι' αυτό δε και τό 'γραφα στο «Νουμά». Έπειτα ήταν και τάλλο που ένίσχυσε τήν πίστι μου. Ο κ. Βουτιεριδής έχει να έπιδείξη, ως παιστήριον, μιά θαυμασία μετάφρασις του «Τίμωνος» του Λουκιανού στην δημοτική. Κι' ό κ. Ποριώτης πολλές φορές μετέφρασε ξένα διηγήματα, μ' επιτυχία μοναδική, στην ίδια γλώσσα. Ο κ. Χρηστομάνος όμως ποιά άλλη εργασία έχει να μας δείξη για να μας πείση πως κατώρθωσε και τήν μετάφρασις της «'Αλκήστιδος»;

Αθήνα, 4 Σεπτεμβρίου 1913

Με άγαπήν

Α. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντής του «Νουμά»

ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Τις δύο αυτές λέξεις χιλιάδες και χιλιάδες φορές θάν τις κοπανίσουμε στα όγδοήντα μέσα χρόνια που άνεξάρτητη ή καλοσή μας αυτή 'Ελλάδα ύπάρχει, όμως ή παμμορία μας—όπως τόσο επιτυχημένα έτιτλοφόρησε εν' από τα θαυμάσια άρθρα της των τελευταίων ήμερών ή «'Ακρόπολις»—δεν άφησε και να βρούμε άληθινα ποιό σωμα ταιριάζει στις λέξεις αυτές ή κι' αν έσχεδιάστηκε καμιά φορά το σόμ' αυτό από σπάνιους πατριώτες με καρδιά και με μυαλό, δεν τάρησε και να σκορωθής. Μιά κατάρα θαρρείς μας κυνηγούσε και μάς κυνηγάει, ποτέ να μήν έχουμε του Προμηθέα τή γνώση, παρά του Έπιμηθέα πάντα, και ό,τι κι' αν κάνουμε, νάνε κολοσό, στραβό κ' επίζήμιο πολ-

λές φορές, σαν που θάνε ρωσικα της τελευταίας στιγμής τα σπαρωδικά αυτόσυεδιάγματα.

Άρξο δημιουργήθηκε ή έλευθερι αυτή γωνία ποιός είταν ή σκοπός της; Όχι άλλος βέβαια παρά πρώτα να δώση το χέρι της, για να έλευθερωθούν όσες άλλες έλληνικες χώρες έμεναν στη σκλαβιά, ύστερα ένα σόμα μαζί μ' αυτές να πάρη το δρόμο που πρέπει να ακολουθούν τα έλευθερα έθνη. Και πώς θάρηταν στο τέλος αυτό; Είναι φανερό πως με πολεμική ένέργεια άπ' τή μιά, κι' άπ' τήν άλλη, πρό πάντων με τήν ειρηνική εργασία που θάρηκε άπλώνοντας τα προστατευτικά χέρια της επάνω στους δούλους και δείχνοντάς τους το δρόμο για τήν έλευθεριά. Για να γίνη όμως το πρώτο δεν είταν άκοκτό να δημιουργηθής στρατός, χρειαζόντουσαν έξω από αυτό και σύμμαχοι και φίλοι δυνατοί, μάλιστα ύστερ' από τή ριζική μεταβολή που είχε γίνη στους στρατιωτικούς τρόπους. Έπίσης για να γίνη το δεύτερο, δεν έφτανε να το θέλουμ' έμεις, μόν έπρεπε να φωνάζουμ' οι φίλοι για μας. Οι φίλοι λοιπόν μας είταν και μάς είναι—άπαραίτητοι, όπως κι' αν θέλαμε να ενεργήσουμε, με το καλό ή με το σπαθί. Κ' οι φίλοι αυτοί δε θάρη βέβαια άλλοι από κείνους που μάς βοήθησαν να μισολευτερωθούμε, φίλοι με αντίζηλίες άναμεταξύ τους, με ιδιαίτερα συμφέροντα, με σχέδια πανσλαβικτικά και δεν ξέρω και ποιά άλλα. Ό,τι κι' αν είταν, εξ ανάγκης έπρεπε να τους έχουμε φίλους, και για τους ιδιαίτερους σκοπούς των ή είχαμε το νού μας. Όποια κι' αν είταν του καθενός τα σχέδια, έπρεπε ή έλληνική εφύνη, εξουδετερόνοντας αυτά, να χη τή φίλια τους για το δικό μας και μόνον συμφέρο. Δέ μπορούσε; τότε θά πη πως δεν αξίζει αυτή ή εφύνη ούτε ίσα με τή Βουλγάρικη, που αυτό το παιγνίδι παίζει καιρό τώρα. Κ' έτσι δεν είταν εύθός άπ' τήν αρχή φανερό, ποιά πολιτική ταιριαζε να ακολουθήση ή έλευθερι 'Ελλάδα; Πολιτική που της υπαγόρευε ή θέση της, ή τρόπος της δημιουργίας της; Μ' έδλους τους τριβόλους της μπορούσαμε κι' έπρεπε να ακολουθήσουμ' αυτή τήν πολιτική άπαρασλεύτως πολιτική άνεξάρτητη και φρόνιμη, που θά μάς έκανε να προχωρούμε στο σκοπό μας δίχως να δυνόμαστε στην ούρα του κάθε ίσχυρού, μα και δίχως να τον κάνουμ' έχθρο θέλοντας να τον πολεμάμε με φωνές και κούφια λόγια. Πάντα στο σκοπό

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ 4
ΑΛΦΕ. ΠΑΝΤΑΖΗ
ΜΑΛΛΙΑΡΟΣ ΚΑΙ ΜΑΛΛΙΑΡΟΙ
B.
«Υπάρχουν σφαλμέναις ιδέαις στην κοινωνία, υπάρχουν πρόληψαι τόσο βαθειά έζωμέναις στα μυαλά ως και των πλέον νοσημόνων ανθρώπων, όπου ως κι όταν ήθελε δυνηθής τινάς να τους δείξη τόσο φανερά, όσο είναι το δυο και δύο κάνουν τέσσερα τήν άπάτη, δεν ήθελε κατορθώσι: μήτε με αυτό να τους πείση.
Νικόλαος Κονεμένος. Η Οικογένεια.
Στο δρόμο, πηγαίνοντας με το φίλο μου προς το ξενοδοχείο, συναντήσαμε κ' έναν άλλον άπ' τους δικούς μας.

Τόν τύχαμε ίσια-ίσια μπροστά στο Πανεπιστήμιο, το φλογερό καμίνι, καθώς τότε κάποιος συχωρημένος, το «Πολυθέμον(!) και πολυκάθεδρον(!) ήμων Πανεπιστήμιον όπως το λέει ό κ. Κ. Ράδος. (Κ. Ράδος. Ο έν Γαλλία περί της 'Ελληνικής γλώσσας άγών. Τελευταία φάσις του γλωσσικού ήμων ζητήματος.) Ο φίλος μας έφαιγε εκείνη τήν ώρα από τις εξετάσεις ένός πατριώτη του, κ' είταν ένθουσιασμένος από τις «αυτόχρους άπαντήσεις» του «δόντος» τας νενομισμέναις εξετάσεις εύέλπιδος νέου και έπισπάσαντος τα θερμά συγχαρητήρια των κ. κ. καθηγητών».
Σέ λίγο φτάσαμε στο ξενοδοχείο μας, και καθήσαμε κοντά σε κάτ: άλλους γνωστούς μας. Ένας άπ' αυτούς βαστούσε στο χέρι ένα βιβλιαράκι του μακαρίτη του Καμπύση: «Στά Σύγνεφα». Φαίνεται πως, πριν πάμε μεις, γίνηκε κεί λόγος για το βιβλιαράκι του Καμπύση, γιατί μόλις καθήσαμε, μου κάνει ένας άπ' αυτούς:
— Σου βρήκαμε ένα καινούργιο βιβλίο μαλλιαρό έλα να μάς το ζητήσης.
— Δέ μου λές τί θά πη «Κέλευργος»: μου λέει ένας άλλος.
— Στάσου 'άνναδέυσι» τί θά πη: λέει ένας τρίτος.
— Να μου πής τί θά πη «ξεπεταρούδι»: μου κάνει άλλος πάλι, τέταρτος.
Σά βροχή μουρχουνταν οι έρωτητές των. Κατάλαβα

πως είχαν κ' αυτοί έρωτη για συζήτηση, και πως είταν συμφωνημένοι να με ακούσουν. Περιέμεναν να τους πώ, φαίνεται, πως δεν είχα και να μου ρωτήσουν ή να κάμω πως θέλω να τους πώ εκείνα που μου ρωτούσαν, και να προσπατηθούν πως δεν καταλαβαίνουν. Ένω ήξερα πως γνώριζαν πολύ καλά εκείνο που μου ρωτούσαν. Ένω ήξερα πως εκείνος που μου ρωτούσε τί θά πη «Κέλευργος», είχε κάμει τρία χρόνια στη Γερμανία, και ήξερε ήρξαι τα γερμανικά. Όσο κι' αν προσπαθούσαν να με κουρντίσουν, δεν τό καταφέρνανε.
Πήρα το βιβλιαράκι και, για κάθε άλλη άπάντησι, τους έδειξα τρεις στίχους:
Μανιάζουμ πάλε τα βερίά
και με περικυκλώνουμ...
με ζώνουμ!...
και παράγγειλα άμέσως να μου φέρουν να ρωτά.
Οι κύριοι κατάλαβαν πως τους έννοιασα, και σταμάτησαν. Ο φίλος όμως πούχαμε συναντήσι: έξω από το Πανεπιστήμιο, μπροστεύτηκε στη συζήτηση μ' έναν άλλον που καθούνταν πλάι του. Τούτλεγε ό φίλος μας για τον Καμπύση και για τα βιβλία του, με εκείνος του κάκου δεν ήθελε να καταλάβει τίποτα. Έβρισκε πως ή έννοια μπορεί νίναι σωστή και καλή, μα τα λόγια είναι ίσκημα και βρώμικα. Φαίνεται πως τα λόγια του φαίνονταν βρώμικα, γιατί είταν άπλά, και λερώνονταν

μας με το μέσο της φιλίας ή συμμάχιας τους είτε πολεμικώς ενεργώντας είτε ειρηνικώς, με το σκόρπισμα άνωμαστων στους δούλους αδερφούς μας των ιδεών μας, των γραμμάτων μας, της τέχνης μας, της επιστήμης μας, με το κήρυγμα της λευτεριάς και της ζωής.

Τί κανόνες έχετε αντί αυτού; Ποτε τρωγόμασταν άναμεταξύ μας και σκοτώναμε τον ευεργέτη μας. Ποτε άκούσαμε τις φλογερές παροτρύνσεις και κουταλιές του Άλ. Σούττου. Ποτε μαλώναμε για μεταρρώσεις χάνοντας πρό του ύψους της αφηλατηρίας Οικονόμου του έξ Οικονόμου. Και μήν έχοντας καιρό, έως μήτε και του ξάστερου, να μελετήσουμε σοβαρά ποιός δρόμος μας περίμενε για να προκόψουμε και ναποκατασταθούμε τελειωτικά, προχωρούσαμε με τον χέρι κρατώντας του Πολιταίρου τις άκοιτομυθίες και με άλλο συναζάρια. Ύστερα ζηλώσαμε σιγά σιγά και δόξα Ροθεσπιέρων και διώξαμε βασιλιάδες και κάναμε και Συντάγματα και θάματα. Πάρα ύστερα και μαρμαρένιες Ακαδημίες για τις κουνουράγιες. Γιατί όχι, μετ' αυτού βρήκα έναν κουτό Σίνα; νακούστη τον κύρ Άλέκο το Ραγκαβή με τη συντροφιά του—δέν είν' έτσι θρασύ;—που φιλοδοξούσε φαίνεται να γίνει κι' ακαδημαϊκός; Και πάντα άμαυλοι και Ταρταρίνοι και Δόν Κιχώτοι κι' ό,τι άλλο θέτε. Ζεδομασταν ποτε στού ένός μεγάλου τό έρωμα και ποτε στού άλλουού, και ξεραντόναμε με τις καρμιέλλες που μάς έφριγγαν, κι' άλλοτε θυμόνοτας βγάλαμε φωτιές και λάμψεις από λογική και ποτές δέν ενεργήσαμε φρόνιμα στον καιρό της ειρήνης, όπως μήτε σε καιρό πολέμου, παρά κλίναμε ταύτη μετ' έδω και μετ' εκεί, ποτε σε άνοησίες και ποτε σε ψεύτικες συμβουλές, όπως στα 78, στή λαμπρά εκείνη εύκαιρία, που μάς προσκάλεσαν να πάρομε μέρος άπ' την κληρονομία μας, και που οι φίλοι μας δυτικοί Ευρωπαίοι δέ μάς άφησαν να την εκμεταλλευθούμε σαν που έπρεπε. Και στρατό κι' έτοιμασία καμιά δέν κάναμε ποτές μας. Έτσι μετ' αυτή την κακομοιριά πέρασαν τα όγδόντα χρόνια και καταστήσαμε και στήν πολιτική έδω που καταστήσαμε. Δέν είν' άραγε καιρός να περισώσομε' ό,τι μάς μένει—και μάς μένουν πολλά, σχεδόν άκέραια τά συμφέροντα που είχαμε να υποστηρίζουμε—βάζοντας μυαλό επί τέλους; Πώς δέν είναι καιρός;

Καιρός είναι—κρίσιμος βέβαια—, μά πρέπει να καταλάβουμε, πως μόνο με τά φιλοσοφτανικά άρθρα οι Τούρκοι δέν αλλάζουν τό φυσικό τους, για να ενεργήσουν σύμφωνα με τους πόθους μας, και παράδειγμα τό Κρούσοβο. Σύμπραξη ναί, μά σύμπραξη δίχως ούτε μισή στιγμή να ξεχνάη η Έλλάδα πως έχει γραμμένη στή σημαία της τή λέξη «λευτεριά» και δίχως ναχη δεμένα τά χέρια. Σύμπραξη, μά και τό πουγγί μας άνοιχτό για βοήθεια, όχι άνοιχτές μονάχα οι στήλες των έφημερίδων, που κι' αυτές πειότερη θέση έχουν για τις άγριοφρονίες των διαδηλωτών του Μερκούρη και των συναδέλφων του. Κι' άκόμη σύμπραξη για τό διώξιμο των ληστών και των κακούργων άπ' τή μέση, μά και για τήν καλλιτέρευση—πραγματική κι' όχι στο χαρτί, άλα-τούρκα—της τύχης των σκλαβωμένων. Άλλιώς κανένα, κανένα κέρδος δέν έχουμε, παρά ζημιά μόνο! Άλλιώς δέν κάνει τίποτε άλλο η Έλλάδα παρά να σκοτώνη τήν ιστορία της, ναυτοκτονή και να χαντακόνεται! Άλλιώς θάχουν πάλι δικιο εκείνοι που χαοκκτηρίζουν ως τερατώδη τή σύμπραξη αυτή. Καλά πρέπει νάν τό νοιώσομε' αυτό και ό,τι άλλο άκόμη χρειάζεται. Και βέβαια νάν τό νοιώσομε όχι για να χαζέψουμε ύστερα, παρά για να κουνηθούμε, να κουνηθούμε επί τέλους, αν δέν είμαστε όλοταλα πτώματα! Βιάζεται γάρ η Βασιλεία των ουρανών και βιαστικά άρπάχουσιν αυτήν!

ΚΑΠΗΘΙΟΣ

(ALBERT SAMAIN)

Είσαι θλιμένη μυροφώρα,
Που φέρεις ύπερ στήν ποδιά σου
Κι' όμως στήν τόση σου τή θλίψη
Δέν σιάλαξες τά δάκρυά σου.

Κάτι μαρμάρινο έσύ κρύβεις
Και κάτι άρχαϊκό σου μένει
Κι' είσαι σά μιά μοιρολογίτρα
Σέ σαροκοράγο σκαλισμένη.

Και σάν άπομεινάρι άρχαίο
Όνειρο κάποιου ξεχασμένο
Μέ στήν καρδιά σου πάντα άφίνει
Τό δάκρυ σου κρυσταλωμένο

Είσαι θλιμένη μυροφώρα,
Μά ξέρω δάκρυα των ματιού σου
Μιά τραχηλιά μαργαριάρια
Γύρω, τριγύρω στο λαιμό σου.

Μετ'εφ. ΑΠ. ΜΕΛΑΧΡΙΝΟΥ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Χάρτινα πούρα. Ναί, χάρτινα. Τα κατασκευάζουνε στή Νέα Υόρκη. Παίρνουνε στουπόχρητο, τό βουτούνε σε είδος κηπουρού, τό στεγνώνουν, τό ζουλίγουν, τό κόβουνε σε κύλλα, τό τυλίγουν, κι' έγινε τό πούρα. Τά έπαινούν πολύ.

Ό ούτωςος σαρής Κάρλωφ φρονεί πως ό κακούργος φαίνεται από τό χρώμα των ματιών του. Π. χ. ό φονιάς η ό κλέφτης έχει καστανά μάτια προς τό κοκκινωπό. Ό τυροκόμος η ό άγρότης άνοιχτά γαλανά μάτια, και καθεός. Ό τίμιος άνθρωπος κατά τον Κάρλωφ πρέπει ναχη η βαθιά γαλανά η γοίτζ μάτια!

Οί Γερμανικές έφημερίδες είναι γεμάτες τίποα από λογής λογής τρόπους που νοθεύονται τά πούριμα στήν πατρίδα του Νίτσι. Ό άστακός του τενακέ γίνεται από καλοδοξαμένο γκαπόδι και καθούρους. Οί πούρες, από μαύρο ελάστικο φιλοκομμένο, από μετζί, από μαλακωμένο πετσί, η κι' από καθουνιασμένες πατάτες με λίγο «αϊθέρα» μέσκ. Γούθουν τά μπαγιάτικα ψάρια με «βαζιλίνα» ά-λαίβουν τα τόραχνά τους και με λίγο αίμα, κι' άμέτως γίνονται φρέσκα ψάρια. Ύφαιός πελτές πουλιέται καμωμένος από γογγύλια, τό πιπέρι τάγορίζει; έτοιμο έλασμένο κι' άς είναι κι' από λοκούκουτσα, κι' ό καφές είναι κάμποσο νόστιμος όταν έχει άρκετή δόση από καμμένα ξηρόσουλκα.

ΔΑΣΚΑΛΟΣ. Πουλόπουλε, τίς έστιν η όρθογραφία της λέξεως πλυμύρα η και πλύμυρα;

ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ. Δέν θυμάμαι καλά, δάσκαλε.

ΔΑΣΚΑΛΟΣ. Πως δέν τό βρήκες, βρε μπουφο, στο Λεξικό;

ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ. Δέν τό βρήκα, δάσκαλε, γιατί δέν ήξερα πως γράφεται.

Τί διαφέρει γυναίκα που συζητά από έντρα που συζητά;

Ό έντρας σιωπάει, μά δέν πείθεται; η γυναίκα πείθεται, μά δέν σιωπάει.

ΚΩΣΤΑΣ. Είμαι, φίλε μου, άπελπισμένος Δυό φορές της είπα να με παντρευτεί, και τίς δύο με' άνοήθηκε.

ΜΑΝΩΛΗΣ. Θα πεί λοιπόν πως σε θέλει.

ΚΩΣΤΑΣ. Με θέλει; Πώς;

με τήν καθημερινή μεταχείριση στο στόμα του λαού. "Ήθελε ό βέλτιστος λογική γραμμένα μονάχα σε καθαροτυπωμένα βιβλία, σαν τίς: δάπτω, νασμός, θαιύπιτιμος, ύδαλλίς κ. Ξ., που έλπίζει κάποιος να γίνουν αλέξεις συνήθειες εν τε τή λογογραφία και τή ποιήσε;" (Δ. Άναστασοπούλου. Κλέων Ραγκαβής) η μπορεί ν'ήθελε λέξεις λαμπικαρισμένες και φίλτραρισμένες δηλ. παρασμένες από τό «θαμάστιον του Κόντου διύλιστήριον» (Κ. Ριχού. Ό εν Γαλλία κτλ.). Σκέφτηκε να πω του κ. Καρολογά να διαβάση του Πολυλά τή «Φιλολογική μας γλώσσα», να διαβάσει επί τέλους κάτι, μά θυμήθηκα τά λόγια του Κονεμένου, και δέ μίλησα. Τόν άριστα να λέη ένα σωρό βρασιές για τους «μολυβούρους», και να τους φέλλνη στα τέσνε η σκούρα, στα μπορεί να πη ένας σοβαρός και σπουδαίος καθαροβρωμολογής.

Ό κ. καθαρολογής ήταν προυνός άνθρωπος. Τή γνώμη του ήθελε να τήν περάσει για' άξιωμα μαθηματικό. Άν τούλεγε π. χ. πως αυτή είναι η γνώμη του τάδε μεγάλου φιλόσοφου, πως έτσι λέει ό τάδε μεγάλος συγγραφέας, ήταν άξιος να σου πη, πως αυτοί δέν ξέρουν τί λένε, η, τό κάτω-κάτω, πως έσύ δέν καταλαβαίνεις τί λένε. Και τούλεγε: «Μπορεί να τό λέη αυτό όποιος θέλει, μά δέν είναι σωστό» η: «Δέν είναι δυνατόν να τό λέει αυτό ό τάδε κάτι άλλο θε λέη, και δέν τό κατάλαθε». Αυτός ήταν ό πιο πρόχειρός του άπαντήτης.

Και ό κ. καθαρολογής είχε δική του γνώμη για καθετί, άς μήν είχε διαβάσει και κανένα έλλου γνώμη. "Έλεγε πως ένας που θέλει να γράψη κάτι με άξια, κανένα καλό ποίημα η κανέν άλλο έργο με σημασία, πρέπει να μη μεταχειρίζεται λέξεις συνειθισμένες, που να τις ξέρει κι' ένας χωριάτης. Έφερνε παράδειγμα τους άρχαίους, που, καθώς τόθελε αυτός, γράφαν ύψηλά πράγματα εις ύψηλήν γλώσσαν και δημιούργησαν(!) τήν έλληνική γλώσσα, χωρίς να τρέχουν στο λαό. Τό έδιο, έλεγε, έκαναν κι' όλοι οι μεγάλοι σοφοί της Εύρώπης. Και είταν φανερό πρῆμα να ακούη κανείς εκείνη που έλεγε ό θαυμαστός αυτός άνθρωπος, που νόμιζε πως αυτός τάξερε όλα και πως οι άλλοι, που δέν ξέραν τίποτα, δέν είχαν τό δικαίωμα ναχουν άλλη γνώμη πό τή δική του. Όλοένα μάς έλεγε πως ό ένας κι' ό άλλος παραδέχονται τις ιδέες του, πως τον άχτιμούν, πως τόνε σέβονται, πως δέν του άντιλέν. Δέν τήγε τίποτα αν τάξερε, να μάς έλεγε και τά λόγια του Νέστορα:

Ήδη γάρ ποτ' έγω και άρείοσιν ήπερ ήμιν,
άνδράσιν όμίλησα, και ούποτε με' ούγ' άθέριζον.

Κι' όμως δέν ήχ μιλούσε για τους άρχαίους και για τους Ευρωπαίους καθώς έμίλησε, αν ήξερε πως ό Πλάτων έγραφε σε γλώσσα άπλή, άφου από τό λαό έμαθε τό «έλληνίζειν» δέ ήχ μιλούσε για Ευρωπαίους ην ήξερε από Lessing, από Dante, από... από... κτλ.

Μήπως ό Goldoni, ό περίφημος ιταλός Αριστοφάνης προς τό λαό δέν πήγε, για να μάθη τήν άληθινή, τήν καλή τή γλώσσα; Και καθώς τό λέει κι' ό ίδιος, (Carlo Goldoni: Memorie) δέν πήγε στήν Τοσκάνα «per trattare familiarmente con i Fiorentini e i Senesi, testi viventi della honna lingua italianna», για να άνακατευτή με τό λαό, τό ζωντανό κείμενο της καλής γλώσσας; Αυτό ποίκαλε ό Goldoni, ό κ. Καθαρολογής θά τόβρισκε πολύ κακό, κι' άς μή συμφωνούσε με τον Giovanni Mestica, που μάς τό ξαναλέει, χωρίς να θέλη, βέβαια, να προσβάλη τό Goldoni. (Giov. Mestica. La politica nell' opera litteraria di Vittorio Alfieri.). Και για τό Dante άκόμα μπορούσε να πη πως έκαμε άσχημα γράφοντας στήν άπλή γλώσσα της εποχής του, στή ζωντανή γλώσσα της πατρίδας του, κι' άς μή συμφωνούσε με ένα σωρό ευρωπαίους, από τό Βοσκάκιό άρχινώντας, και φτίνοντας ως στους άλλους, τους μεταγενέστερους και τους σημερινούς, που τελειωμό δέν έχουν. Άν τούλεγε του κ. καθαρολογή πως ό Ντάντες έχει γραμμένο κάποιό έργο, που τό λένε De Vulgari Eloquencia, θά σου έγε πως έχει λάθος, κι' αν τούλεγε πως ό Σωλομός μας έχει γραμμένο κάποιό Διάλογο και τού ξηγουσες τις ιδέες του Σωλομού, θάρχιζε να σου λέη τις άνοησίες κάποιου ψευτοποιητή που πέθανε και τά σορά λόγια ενός σπουδαίου και διαπρεπούς κυρίου.

(άκολουθεί)

ΜΑΝΩΛΗΣ. Δυό άρνητικά δέν κάνουν μιá κατάφαση;

«Άγοράστε, κυρίες, καπέλλα φτηνά που χάνουμε 1 φράγκο στο καθένα. Και πουλάμε χιλιάδες, για άφρο βγά- ζουμε και εις ζημιές μας!» Έτσι φώναζε ένας πραιμμα- τεστής τ' ένα Ιταλικό πανηγύρι.

ΑΛΛΗ. Τι όραϊόν Παναγιώτη πού φορείς, Τσού! ΤΟΥΤΟΣ. Σού μοιάζει.

ΑΛΛΗ (κολοκακισμένη). Έλα δά! Άλήθεια ΤΟΥΤΟΣ. Βέβαια, άφρο είναι τόσο άλαφρός.

ΔΑΣΚΑΛΟΣ (επαίζοντας). Αρμώστες, είπέ μας κατά τί διακρίνεται ή Έρμούπολις;

ΜΑΘΗΤΗΣ. Κατά τή λοκουλία της.

Κατζιάκης, Μιστριώτης.
Ζήτω ή διπλή πιασούτης!
Μιστριώτης, Κατζιάκης,
Ζήτω μουρακί!

Ο ΡΕΦΕΝΕΣ

ΑΠΟ ΤΑ «ΡΟΔΑ ΚΑΙ ΜΗΛΑ»

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Είμαι στην Όδύσσα γεννημένος, στά 1854 τρίτη μέρα του Μαΐου, τό μήνα δηλαδή που γεν- νωνονται, λέει, και τή γαϊδουράκια. Κι άλθθεια, σάν είμωνα παιδί και σά μου μάθαινε ό δάσκαλος τήν καθαρήςουσα, ή καθαρήςουσα μου άρεζε τρομερά και δέν ήθελα καμιάν άλλη γλώσσα να μιλήσω. Έγστερα όμως, σάν ήγινα άντρας, κατάλαβα πως τό Μάη γεννιούνται και τή λουλούδια κι άρχίζα να- γαπώ τή δημοτική.

Λουλούδια δέν είναι τή λόγια μονάχα που ξε- φυτρώνουνε, που μαραϊνούνται και ξαναβλαστούνε στού λαού τάχρειλα! λουλούδια είναι κ' οι ψυχές. Κ' έτσι προσπάθησα να τή μυρίσω και τή δυό, να μάσω και μερικά που και που.

Άν κ' έρωγα μακριά από τούς δασκάλους κι από τή δασκαλοσύνη, τότερε ή τύχη μου να γίνω καθηγητής, στά 1884, στη Σκολλή για Μαθήματα Άνωτερα, του Παρισιού. Ίσως γιατί ήγινα καθη- γητής, άρχισα γειά στους δασκάλους. Σβουόν οι δασκάλοι σάν τούς κοιτάζης λιγάκι με τής έπι- στήμης τό λυχνάρι. Λυχνάρι κ' ή έπιστήμη ή δική μου, μα μου φτάνει για να γνωρίσω και στα

σκοτεινά τή λουλούδια και τή γαϊδουρία.

Τέτοιο λυχνάρι κρατούσα στο χέρι, σάν έκαμα τό Ταξίδι μου, στα 1888. Τώρα, μόνο στα λου- λούδια προσέχω. Λουλούδια θέλει ή Έρμούσιση κι αποβαρέθηκε τούς δασκάλους.

Άφτά είχα να πω και μου φαίνονται τή πιο σπουδαία. Άν είναι κι άλλα, τή λέμε κατόπι, σά γράφω και γώ τή Ζωή μου, που τή γράφω κιό- λας με κάθε μου βιβλίο, και που μάλιστα έχουσα τήν ψυχή μου στόνειρο του Γιαννίρη. Η έλ- πίδα μου είναι, όταν πεθάνω, ότι πως θα λιγο- στέψουν τή γαϊδουράκια, που είναι καλά και χρή- σιμα ζώα, μόνο πως θάλλάξουν και κείνα, άφου φάν και χωνέψουν ένα δυό βωμαίικα λουλουδάκια, γύρω στην πράσινη πεφκιά που φύτεψα και γώ για τήν Έλλάδα, σταθάνατο Νησί της Άγάπης.

ΨΥΧΑΡΙΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΑΚΟΥ

Η ΚΑΡΜΑΝΙΟΛΑ

«Δέν είν' ανάγκη να κατέχω «των άστρων τ' ά- πώκρυφα», καθώς λέει ό κριτικός ό ποιητής για να ξέρω πως ή ζωή μου είνε δεμένη με τίστέρι τής Καρμανιόλας. Πέστε μου: βρίσκεται κάπου στόν ουρανόν άστέρη τής Καρμανιόλας; Δέ μπορεί παρά να βρίσκεται κ' ή ζωή μου με τίστέρι αυτό δεμένη. Νόμιζα πως τό ξέχασα. Τό θυμήθηκα τις μέρες τούτες. Πάλε ή κυρά μου στάθηκε μια νύ- χτα στο ψηλό τό κάστρο κι άστράψε και κράκ έδρόν- τηξε, κ' έκοψε και τράγησε και θέρος είχε πλούσιο «Κυρά μου έρωτοδέσποινα ποθοκρατίρισά μου!» Τήν ιστορία της άρχισε να καταγράφη μου είπανε, μια έφημερίδα, ή «Ακρόπολις». Κι από τότες άρ- χισα να τή διαβάω τήν «Ακρόπολη». Σηκώνουμαι δυό ώρες πρι να ψέξη, και τήν προσμένω τήν «Α- κρόπολη. Να οι Πετμεζιάδες και οι Άρτζήηδες και οι Δικαιοποιοι και δέν ξέρω ποιοι άλλοι. Ποιός γνωρίζει λοιπό θ' άράξω στο λιμάνι της. Τάχα μπό- γιαν ή ληστής; Θα κόψω ή θα με κόψουν; Πα- ναγια μου!

Τής Άκρόπολης οι ιστορίες τόσο ζούν και τόσο είν' όμορφες! Μάλιστα όμορφες. Υπάρχει μια ό- μερψία και των πιο άσκημων μια χάρη απαλώτατη και των πιο σκληρών. Ποτέ δε μου πάτησε τή στήθια ήραχιά που έτσι να με μαγνητίζη! Άν έπινα χασίς, τό μεθύσι μου θα ήταν ένας κόσμος από γυλλοτινες που θα περινοδιάθαιν έμπρός μου!

Μα ό ζωγράφος τής Άκρόπολης δέν τήν φαντάζε- ται τήν πιο παράξενην ιστορία. Τήν ιστορία τής δικής μου τής ζωής με τή δική μου τήν καρμα- νιόλα.

Άπό τόν καιρό που θυμάμαι τόν έαυτό μου να αϊστώνεται, να πάσκη και να συλλογίζεται, σκυμ- μένο τότε θυμάμαι κάτω από μια καρμανιόλα δλο σπημένες οι λαιμοτόμες, κι όλο κεφάλια που πέ- φτουν, κι όλο ζωές που φεύγουν. Άπό τής γής τή σπλάχνα ίσα με τόν έμπυρο ουρανό δλο και κατάδικοι. Άπό τό σκουλήκι ως τίστέρι. Ποιό ήτανε τό παιγνίδι που με πρώτομαθαν τ' άδερφάκια μου; Να πιάνω μύγες και να τούς κόβω τή κεφάλια. Και πέρασα με τό άδολο παιγνίδι αυτό τις πιο γλυκές μου ώ- ρες. Έγστερα με πήγε στο σχολείο ό πτέρας μου Άρχισα να διαβάω στα βιβλία. Μάθαινα και πρό- κούα. Και μου είπεν ό δάσκαλος μου: «Ό κόσμος δέν είδε ακόμα σοφούς και δέν είδε ήρωες τής σκέψης σάν τόν άνορωπο τό Σωκράτη και σάν τό Χριστό τό θεάνθρωπο. Κι ό κόσμος έστισε και για τούς δυό μια καρμανιόλα. Δηλαδή τόν ένα τόν πό- τισε τό κώνειο και τόν άλλο τότε σταύρωσε. Τό ίδιο κάνει. Δηλαδή τούς έκοψε και τών δυό τή κε- φάλια, γιατί ήτανε πιο ψηλά από τών άλλων άν- θρώπων, και γιατί ό κόσμος είνε ό μεγαλός ό κύ- λιντρος, ό ίσοπεδωτής. Έπειτα για να νάνεθης ως τήν κορφή δε μπορείς πια να πατήσης τής καρ- μανιόλας τή σκαλωσιά.» Έτσι μου μιλήσε ό δά- σκαλος Κ' έγω πρι τίστην έννοιωσα ήδονή να κου- τισυρέθω τις μύγες, έκατάλαβα τήν άσύγκριτη χαρά και τήν ύπέρτατη να κόβης τή ζωή ενός Σωκράτη κ' ενός Χριστού!

Ός τόσο πήγαινα μπροστά στα γράμματα ό πα- τέρας με πήρε δάσκαλο και για τή φανταζέικα. Ήθε ό δάσκαλος. Να και τό βιβλίο για να μετα- φράσω. Παχός τόμος τυπωμένος στις Βρυξέλλες στα 1836. Ό τίτλος του: Lecons francaises de littera- ture». Τό πρώτο μάθημα. Τό κείμενο από τήν ιστο- ρία του Γκιζό τήν ιστορία τής Άγγλικής Έπινα- στάσης. Είπέ μου! Η πρώτη μου έξήγηση από τή Γαλλία. «Ό θάνατος του βασιλιά τής Άγγλίας Καρόλου του πρώτου επάνω στην Καρμανιόλα!» Κι άρχισα να έξηγώ τό κείμενο: «Σε λιγάκι ό βα- σιλιάς άπλωσε τή χέρια, ό δήμος χτύπησε τό κε- φάλι με τόν πρώτο χτύπον, έπεσε. Ό δήμος τό έδειξε προς τό πλήθος κρίζοντας: Να τό κεφάλι ενός προδότη!» Κ' έστερα ήρθεν ή σειρά και των γαλλικών ποιημάτων. Τό πρώτο που έμαθα άπέξω τό τραγούδι τής Μαρίας τής Στουάρτης του Μπε- ρανζέ. Πώς να τούς ξεχάσω τούς στίχους του:

J'ai cru voir dans un songe terrible
Un échafaud dressé pour moi!

Κ' έστερα όταν άρχισα να μυρίζωμαι τήν ποιη- τική τέχνη σε πιο ευγενικά λουλούδια, να του Άντρέα Σενιέ ή «Jeune Captive». Ό Σενιέ, ό ποιη- τής που με συγκίνησε ποδοτος και ζωηρότερ' από

Η ΠΛΗΡΩΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΔΟΤΗ

Ό ντελάλης, ένας ξεραγκιανός στρατιώτης κορακοκέφαλος, περνούσε τή πόστα, ανέβαινε τής σφεντόνης των ταμπουριών, ή των κανονιών τή λέτα κ' έκραζε μεγαλόφωνα:

— Άκούστε, άδέρφια! Κάθε καπετάνος ν' ά- φήση λιγά παληκάρια σ' τό πόστο του και νάρθη με τ' άλλα, σήμερα δειλινό, σ' τήν πιάτσα. Ό καπετάν Θανάσης θα βγάλη λόγο!

Ό καπετάν Θανάσης, τής χώρας ό πρωτόγερος, που ζώστηκε τό σπαθί σάν παληκάρη, δε συνήθιζε λόγια πολλά κι όταν γύριζε τή ταμπουρία κ' εύ-

λογούσε παρά διάταζε, κι όταν σ' τό Τούρκικο κο- νάκι κάθονταν, σά βόιθοντας καλόγνωμος, κι ά- κουγε καθέναν κ' έδινε προσταγές. Και τώρα είχε να μιλήση ό γέροντας! Πρώτη φορά ήταν που καλούσε τή φρουρά να τόν άκούση.

Μαζεύονται σ' τήν όρα τή παληκάρια και προσμένουν. Οι άρχηγοί τους πήγαν σ' τό κονάκι και γύρισαν χωρίς τόν καπετάν Θανάση. Έστει- λαν και τόν ζήτησαν σ' τό σπίτι του, αλλά δέν τόν ήδραν μήτ' εκεί.

Πέρασε λίγη ώρα άνήσυχα. Κι άξαφνα ό γέ- ρος φάνηκε άπών στενοδρόμι νάρχεται μοναχός, σκυφτός, χλωμός.

Τή παληκάρια, που ήταν στρωμένα καταγής, τινάχτηκαν όρθά. Βρόντησαν τ' άρματα τους. Οι καπετανοί βγήκαν έμπρός να τόν δεχτούν. Βαθειά σιωπή βασίλεψε. Με τήν παλάμη σ' τό στήθος, μ' άσκεπο κεφάλι, χαιρέτισαν τόν άρχηγό πέρα και πέρα τή παληκάρια. Άνοιξαν δρόμο να πε- ράση κ' έκλεισαν πάλι και πύκνωσαν όλόγυρά του. Βαθειά σιωπή βασίλευε.

Τράβηξε ό άρχηγός ίσα προς τό πεζούλι, που έζωνε τό δέντρο του μεσοχωριού. Με κόπο, με πόνο ανέθηκε ό γέρος τό πεζούλι. Και στάθηκε άπάνου άμίλητος, με τό πρόσωπο, τό σκαμμένο από τή βάσανα, θανάσιμα θλιμμένο κι άγριο μαζί, σά νάκρυβε φοβέρες.

Άξαφνα τή μάτια του, κάτω από τή πυκνά λευκόφρυδά του, ανάδωσαν φωτιές. Σείστηκε ή γε- νειάδα του σάν άνεμόδαρτη καλαμιά. Μ' ένα του χεριού κίνημα πέφτει ή φλοκάττα κρεμαστή σ' τόν ώμο του. Βγάνει φωνή άπόκουφη ό γέρος και μιλεί:

— Παιδιά μου! Κρυφός όχτρος άνάμεσό μας κρύβεται! Φείδι φαμακερό μας φοβερίζει. Ός τώρα πολεμώντας είχαμε τή μάτια όμπρός, κατά τούς Τούρκους. Τώρα πρέπει να βλέπωμε και κατ' πίσω. Δικέφαλος έγινε ό κίντυνος που μας περι- ζώνει. Φωτιά κι άπάτη οι δύνάμες του... Άπό τής περρασμένης νύχτας τό παιγνίδι που μας έπαι- ξαν οι Τούρκοι, και δέν έφτασαν να κάμουν τό σκοπό τους, είδα κ' έννοιωσα. Σήμερα έχω ξάστερα χαμπέρια.

στά χέρια της 'Ελέγκως της ξαδερφούλας μου, από τὰ φαμίλια που ἄχτρηνόμαστε καὶ που μᾶς πολεμοῦσε. Γιατ' ἦταν τὸ κορμὶ της μετωμένο καὶ τὸ πρόσωπό της μελιωτέλαχτο.

Κι' ἀφοῦ αὐτὴ γαλῆνια, κούρα, βειλά, καὶ ἀνόπητα, κανεὶς νὰ μὴν τὸ μῆθη, καθὼς λέει τὸ τραγοῦδι τὸ μεσαιωνικό, κατέβηκα τὴ σκάλα, καὶ ἴσα κατὰ τὸ κάστρο. Ὁ οὐρανὸς ὁλόμαυρος. Κόσμος καὶ κόσμος ὅταν ἔβγαζε. Που νὰ σημεῖω! Εἶδα κάτι σὰ μὴν ἀψίδα κοκκινόντυπη μακρῆς. Κάποια κίνηση. Κάποια ξηφονιά. Τίποτε δὲ μπόρεσα μῆτε ποὺ πρόφτασα νὰ ξανοίξω. Γιατὶ ξέσπασαν τὰ μαῦρα σύννεφα κ' ἔβριξαν ἕνα χαλαρόδροχο, ποὺ σκόρπισε τὸν κόσμο, καὶ με καταμούσκεψεν ἐμένα.

Πᾶω νὰ φύγω, κ' ἔμμεσα σαν τὸ σκυλάκι ὅταν βγαίνει ἀπὸ τὸ λουτρό μετὰ ἀτέργας καὶ σταλάζει ὀλοῦθι τὸ νερό. Πᾶω νὰ γέριζα στὸ σπιτί ἐστὶ! Τὰ χρειάστηκα. Ἄξιστα μια πόρτα ἕνος σπιτιοῦ ἀνοίγεται, φωνὴς γυναικίνας κρῖνον τὸνομά μου, μέσα με κάποιον ἀλόγαυο νὰ με ξεστοκοπήσουν τὸ ναυαγὸ. Ἦταν ἡ φωνούλα τῆς 'Ελέγκως καὶ τῶν ἀδελφάδων της. Καὶ πρὶν καλά καλά συλλογιστῶ τὸ μέγα μου τὸ κρίμα, καὶ τὴν ἁμαρτία ποὺ θὰ με κόλαζε νὰ δεχτῶ ἐγὼ ὁ Μοντέγος μὴ τέτοια φιλοξενία κ' ἕνα τέτοιο ξεστοκόπημα ἀπὸ τοὺς Καπουλέττες. βρέθηκα στὸ στρατόπεδο τὸ πολέμιο, κατασκλαβωμένος. Ἄλλα μοὶ ἔβγαξε τὰ ὑποδήματά μου καὶ μοὶ ἔφερνε ν' ἀλλάξω. Ἄλλα μοὶ τραβοῦσε τὸ σάκκο μου, καὶ μοὶ τότε στέγνωσε στὴ φωτιά. Ἄλλα μοὶ διέφρανε τὸ γιλέκο μου κ' ἄλλα μοὶ κοιθαλοῦσε γλυκὸ καὶ καφέ. Σὲ μὴν ὄρα, φρέσκος φρέσκος, καὶ καλοσυγυρισμένος σὰ γαμπρός—ἡ προχὴ εἶχε πάθει—ξαναπρόβαλα στὸ σπιτί. Τὸ πῶς ἔβγα, ὅπως ἔβγα, γὰ νὰ ἴδω τὴν καρμινιόλα ποὺ θὰ τοὺς ἐκοῦν τοὺς κλέφτες, δὲν ἔκαμε στὸ σπιτί μου ποτὲ μεγάλη ἐντέπωση. Ὅταν ὅμως μάθανε πῶς με συμπάροσαν στὸ σπιτικό τους οἱ Καπουλέτοι κ' ἐβρηνικώτατα με στέγνωσαν καὶ με ζέταναν καὶ με ζάτωσαν ἀπὸ πλευρίτα, πατόσας, μᾶνα, ξαδερφάδες, ἀδέλφια, καὶ μπαρμπάδες ἄβρονα. Μ' ἔβρισαν καὶ μ' ἔδεσαν. Μ' ἔβρισαν καὶ νάστικα. Καὶ θέλανε κ' ἀπόπαιδο νὰ με κάμουν. Καὶ δὲν εἶχαν ἀδικο. Καταλάβαιναν πῶς ὅλες ἐκεῖνες τὶς φροντίδες καὶ τὰ συγκινητικά τὰ χαϊδία τῶν Καπουλέτων τῆς 'Ελέγκως, πρὸς ἐμένα τὸν Ἀνθρωπάκο τῶν Μοντέγων, τὰ γέννησεν ἀπλούστατα, ἕνα κοροϊδευτικώτατο παιγνίδι πρὸς τὸ σπιτί μου. Θέλανε με κάθε τρόπο νὰ τοὺς φουρκίσουν καὶ νὰ κάμουν τοὺς δικούς μου νὰ σκυλιάσουν. Καὶ τὸ κατόρθωσαν.

Γιὰ τὴν πιστὴν ἀντιγραφή

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΚΕΡΔΟΣ 312.140 ΔΡΑΧΜΩΝ

Ναι! 312,140 δραχμᾶς ἔδωκε μέχρι τοῦδε τὸ γραφεῖον τοῦ τραπεζομεσίτου κ. Ἰω. Φωτίου εἰς τοὺς πελάτας του. Ἦτοι ἐκ τῶν ἀγοραστῶν λαχειοφόρων ὁμολογιῶν ἐκ τοῦ γραφείου του ἔχουσι κερδίσει διάφορα ποσά, ἀνερχόμενα εἰς τὸν στρογγυλὸν ἀριθμὸν 312,140 δραχ.

Ὁ κ. Ἰω. Φωτίου θέλει ν' ἀναβιβάσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς 1,000,000 δραχ. Ἐπιθυμοῖν δὲ ἕνα συμμετάσχωσι τούτων πάσαι αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας, ὑποβιβάσει τὴν προκαταβολὴν δι' ἐκάστην λαχειοφόρον τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἰς δραχ. 8 καὶ θέλοντας ν' ἀγοράσῃσι τοιαύτην νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸ τυχηρὸν γραφεῖον του, ὅπου πάντως θὰ κληρωθῇ μετ' ἀμοιβῆς ὁμολογία τις καὶ τί χαρὰ νὰ εἶνε ἡ πρώτη μετὰς 70,000 χρυσᾶς δραχ. τὴν 18 Σεπτεμβρίου ἕ. ἕ. ὅτε γενήσεται ἡ κλήρωσις.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗ

“ΩΡΕΣ”

Πουλοῦνται δραχμῆς 3 στὰ βιβλίον πωλεία τῆς ΕΣΤΙΑΣ, ΜΠΕΚ, ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ-ΔΑΚΗ.

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ Μ' ΟΚΤΩ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΟΥΛΕΤΑΙ: Στὰ κίосκιο τῶν πλατεῖων Συντάγματος, Ὁμονοίας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὁφθαλματρείου), Σταθμοῦ Ὑπουργείου σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια).

Ὁ ΝΟΥΜΑΣ δέχεται ἀπὸ τίς ἐπαρχίας καὶ τριμήνους συνδρομητές, με διὰ δραχμῆς προπληρωτέες τὴν τριμηνία.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Κ Ρ Ι Μ Α

στὸ αἷμα ποὺ ἐχύθηκε κ' ἐδῶ καὶ στὶς ἐπαρχίας γιὰ τίς ἐκλογές, κρίμα! Καὶ μὴ σταγόνα τοῦ αἵματος αὐτοῦ εἶναι πολύτιμη, ἀφοῦ καὶ μὴ σταγόνα μοναχὰ ἂν ἐχυνότανε στὴν Μακεδονία θ' ἀποδείκνυε πῶς ὑπάρχει Ἑλληνισμὸς καὶ πῶς οἱ Βούλγαροι ἀδίκω κοκορεύονται ὡς μόνοι κληρονόμοι τῆς πατρίδας τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.

Τὸ εἶπαμε κ' ἄλλη φορά. Παλλικαριὰ ἀπὸ τὸ Ρωμέικο δὲ λείπει. Ὑπάρχει μπόλικη. Μὰ τῆς παλλικαριᾶς αὐτῆς ἐξαγωγή δὲ γίνεται. ἀφοῦ ξοδιάζεται ὅλη στὸ ἐσωτερικὸ γιὰ τὸ ἐρμηιο φιλότημα καὶ γιὰ τὸ κόμμα.

*Ἄν λειτουργοῦσε κανονικὰ ἡ στατιστικὴ καὶ στὸν τόπο μας κ' ἂν μᾶς ἔδειχνε με νόμω πόσοι σκοτώνονται ὁλόκληρο τὸν χρόνον στὴν Ἑλλάδα γιὰ ψύλλου πίδαγμα ἢ γιὰ τὸ κέφι τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου ἀρχιραμπλαγᾶ, θὰ ἐβλέπαμε πῶς μόνο ἐξαγωγή παλλικαριᾶς θὰ εἶχαμε νὰ κάνουμε γιὰ νὰ λυγαριαζόμαστε καὶ μεις σήμερα μετὰ τὰ ζωντανὰ ἔθνη καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀποτολμᾶνε οἱ Βούλγαροι νὰ στολίζουν με χάρτινα κοκοράκια τὰ κεφάλια μας.

Κρίμα στὸ αἷμα ποὺ χύθηκε! Τὸ ξαναφωνάζουμε πάλι καὶ θὰ τὸ φωνάζουμε ὀλοένα πῶς τὸ αἷμ' αὐτὸ—ὄχι περισσότερο, οὔτε δρᾶμι!—ἂν τὸ χύναμε γιὰ ἐθνικὸ σκοπὸ, καὶ ἡ ντροπὴ τοῦ 97 δὲν θὰ μᾶς ἐκουκούλωνε καὶ ἡ Πατρίδα δὲν θάχε κανένα λόγο νανοίγη, ὅπως σήμερα, τὰ δυὸ της χέρια καὶ νὰ μᾶς στεφανώνῃ με φάσκελα.

ΔΕΝ ΠΟΛΕΜΟΥΝ

καὶ δὲν σκοτώνονται καὶ δὲν καταστρέφουν ἀπ' ἄκρον σ' ἄκρον τὴν Μακεδονία οἱ Βούλγαροι. Ἄν σᾶς τὸ εἶπαν αὐτὸ, σᾶς ἐγέλασαν. Ἄν τὸ διαβάσατε στὶς ἐφημερίδες, ἦταν ψέμματα. Ἄν τὸ εἶδατε μετὰ τὰ μάτια σας, ὅσοι τὸ εἶδατε, ἐκάνατε λάθος καὶ πήρατε τὸ ὄνειρο γιὰ πραγματικότητα. Οἱ Βούλγαροι ἀπλούστατα, κουβεντιάξουν γιὰ Μακεδονία, βγάζουν λόγους σὰν καὶ μᾶς. Δὲν τὸ πιστεύετε; Σ' Ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα ἐδημοσιεύθηκε τὸ ἀμίμητο: «Οἱ Βούλγαροι μετὰ τὰ παχειά τους

λόγια» καὶ τὴν σπουδαιοτάτη αὐτὴ πληροφορία δὲν ἔχομε κανένα λόγο νὰ μὴ τὴν πιστέψουμε.

Τι καθόμαστε λοιπόν; Μετὰ λόγια πολεμοῦν οἱ Βούλγαροι! Μᾶς, παιδιά! Στὰ λόγια δὲν φοβούμεθα κανένα καὶ μπορούμε καὶ μ' ὅλο τὸν κόσμο νὰ τὰ βάλουμε!

ΚΟΜΜΑΤΑ

ἀρχῶν ἄρχισε νὰ ὀνειροπολῇ ἡ «Ἀκρόπολις» καὶ γι' αὐτὸ εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα ἄρθρα της μᾶς παρουσίασε, ἀντιστάσει μὴ οὕτως, ἕνα κόμμα Δημοκρατικόν, ἀποτελούμενον ἀπὸ τοὺς κ. Δηληγιάννη, Πάλλη, Ζυγομαλά κλπ. κ' ἕνα κόμμα Μοναρχικόν, μετὰ τοὺς κ. Θεοτόκη, Ζαΐμη, Σιμόπουλον κλπ.

Αὐτὰ τὰ δυὸ κόμματα, εἶνε ἡ ἀλήθεια, τὰ βλέπουμε καὶ μεις, ὄχι ὅμως μετὰ τὰ ματογυῶλια τῆς «Ἀκρόπολεως», ἀλλὰ μετὰ τὰ ματογυῶλια τὰ δικὰ μας.

Βλέπουμε τὸ κόμμα τὸ Δημοκρατικόν, ἵπτελοῦμενον ἀπὸ ὅλους τοὺς κυρίους ποὺ ἀναφέρονται παραπάνω ὡς ἀνήκοντες, τάχα καὶ στὰ δυὸ κόμματα. Καὶ βλέπουμε τὸ κόμμα τὸ Μοναρχικόν μετὰ τοὺς ἴδιους πάλι κυρίους.

Καὶ γιὰ νὰ μὴ σᾶς φανοῦν ἀκατάληπτα τὰ λόγια μας, σπεύδουμε νὰ σᾶς ἐξηγήσουμε πῶς τὸ κόμμα τὸ Δημοκρατικὸ βρίσκεται πάντοτε ἐξω ἀπὸ τὴν Ἑξουσίαν, καὶ πῶς τὸ κόμμα τὸ Μοναρχικόν ἐντροπᾶ μέσα στοὺς κόλπους τοὺς.

Ἦγουν, μετὰ λόγια ξασπερώτερα, οἱ ἄνω κύριοι ὡς ἀντιπολιτευόμενοι εἶνε δημοκράται κ' ὡς Κυβερνήτες με-αμορφώνονται πὲ Μοναρχικούς.

Αὐτὰ λένε τὰ πράγματα, καὶ ἂν δὲν βαρυνταὶ ἄς σφυρίζῃ ἡ «Ἀκρόπολις».

Μ' ΑΠΟΡΙΑ

ἐδιαβάσαμε στὶς ἐφημερίδες πῶς βγήκε ἔνταλμα καὶ γιὰ τὸν κ. Πίλιαν Βουτιεριδην, ὡς πρωταίτιον τάχα τῶν αἱματηρῶν σκηνῶν τῆς περασμένης Δευτέρας.

Ὅσοι γνωρίζουν τὸν εὐγενῆ καὶ ἀγαθὸν καὶ ἤμερο φίλο μας, ἀπόρησαν κ' ἐσχημάτισαν ἀμέσως τὴν πεποίθησι πῶς κάποιος καλοθελητῆς του, ἀπὸ τοὺς Ἀγγελοπουλικούς, τὸν κατήγγειλε κ' αὐτόν, μόνο καὶ μόνο γιὰτ' εἶνε φίλος γκαρδιακὸς καὶ συνεργάτης τοῦ κ. Μερκούρη.

Ὁ Βουτιεριδης μπράβος! Μὴ χειρότερον! Ὁ ἄνθρωπος τοῦ βιβλίου, ὁ σεμνὸς ἐργάτης τῆς Ἰδέας, ὁ ὀνειροπόλος ποιητῆς, ὁ ἀγαθὸς φίλος—μαγκουροφόρος καὶ κουμπουράς, σκοτώνων δηλ. γιὰ λογαριασμὸ ἄλλου, γιὰ νὰ πάρῃ παράδες ἢ γιὰ νὰ πουλήσῃ δούλεψι;

Μία φορά, ἀλήθεια, ἦταν μπράβος κ' αὐτός! Ὅχι ὅμως τοῦ Μερκούρη, καὶ μέσα στὴν ἔδον Σταδίου, ἀλλὰ κάτου στὴν Κρήτη, στὶς Ἀρχάνες καὶ σ' ἄλλα μέρη ἠρωικᾶ, ὅπου ἐπολέμησε στὸ πλευρὸ τοῦ Νταφώτη, μπράβος φανατικὸς τῆς Πατρίδας καὶ στρατιώτης πιστὸς τοῦ Καθίκοντος.

Τέτοιους δυστυχῶς μπράβους, πολλοὺς δὲν ἔχομε. Καὶ γι' αὐτὸ θριαμβεύουν οἱ μπράβοι τῶν διαδηλώσεων.

ΜΙΑ ΚΡΙΣΙ

γιὰ τὴν «Τριτεύγεννη», μετὰ λίγα λόγια, ἀλλὰ γνωστικά, ποὺ βαρύνουν κάπως περισσότερο ἀπὸ τὰ Χρηστομάνεια ἀνεμολογήματα, εἶναι καὶ ἕκεινα ποὺ μᾶς ἔγραψε ὁ συνεργάτης μας κ. Ἀργύρης Ἑφταλιώτης γι' αὐτήν.

α... Ὡραία ἡ «Τριτεύγεννη» τοῦ Παλαμά. Ἔργο ἀπὸ τὰ σπανιώτερα ποὺ κατὰ τὴν

Ένα δυό άλλοι που είτε από αδυναμία είτε γιατί δεν τους έπιασε στέκονται όλορθοι ακόμη. Αυτοί έπρεπε να χτυπηθούν όχι οι διάφοροι Σημηριώτιδες και Ζητουναίτες. Προς αδελφέ, δε πάνε να κλέβουν απ' όπου θέλουν, όταν δεν κατόρθωσαν να γράψουν ακόμη στίχους της προκοπής! δεν είναι, και πολλή ανάγκη, να τους πολυξετάζει κανείς. Και θα φέρω τελειώνοντας ένα παράδειγμα του Βιργίλιου γιατί πολλοί απ' αυτούς τον αναφέρουνε τελευταία. Είναι εύκολότερα, έλεγε, να πάρη κανείς την άσπίδα του Αϊάντα παρά ένα στίχο από τον Όμηρο. Ο Βιργίλιος δ' Οράτιος, ο Γκαίτε κλπ. είναι παλληκάρια που πολεμώντας όλοφάνερα στο φως της μέρας έχουν πάρει μερικούς στίχους που με τη δική τους ζωή τους έκαμαν άθανάτους άλλη μια φορά. Οι άλλοι όλοι άπολογούμενοι είναι νυχτοκλέπτες; άξιοι γι' την τελευταία περιφρόνηση.

δικός σας
ΑΠ. ΜΕΛΑΧΡΙΝΟΣ

ΕΣΠΕΡΑ

(Από τον Βύρωνα)

Είν' ώρα που ακούγεται απ' τα κλαδιά να βγαίνει
Του άηδονού ή μελαγχολία κ' άτύχητη λαλιά.
Ώρα που ψιθυρίζουνε γλυκά οι έρωτευμένοι
Στ' αυτί της έρωμένης τους ό,τι έχουν στην καρδιά.
Τό σιγαλό ψιθύρισμα π' άρνει: τ' άγέραι.
Σε άρμονία εύχάριστη σμίγει στη μοναξιά
Με τό γλυκοσυρμεύρισμα που χύνει τό ρυάκι.
Τά λουλούδα ανάλαφρα έρανετ' ή ερσιά.
Μιά σκέπη βαθυγάλαξη στην θάλασσα άπλώθη
Κ' άρχισαν να προβάλλουνε τ' άστέρια από ψηλά.
Όλα τά φύλλα στα κλαδιά βροχηκαν τκοτσινά.
Και στον έρρίζοντα και φως και χρώμα έφανερώθη,
Που τό ήλιοβασιλευμα πάντα ακολουθεί με χάρη,
Άμα χαθή τό λουκαριές—άν έδωχ τό φεγγάρι.
Βασ. Άθως

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙΚΟΝ

**ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΝΙΚΟΛ. Σ. ΛΑΡΔΗ**

Τό τελειότερον έν τή Άνατολή και πλουσιώτερον εις μηχανήματα
ΕΚΤΕΛΕΙ ΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ΣΧΕΤΙΚΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΑΘΗΝΑΙ—ΟΔΟΣ ΠΡΑΣΙΤΕΛΟΥΣ 28

ATELIER DE RELIEUR

N. S. LARDIS
ATHENES—RUE PRAXITELLES 28.

NEA BIBLIA

—Έβγήκαν της «Κριτικής» τρία τεύχη μαζί: τό 16ον 17ον και 18ον, περιέχοντα του κ. Ψυχέρη «Ρόδα και μήλα», του κ. Γρυπέρη τόν «Δεύτερο Φάουστ», του κ. Π. Ζητουναίτη τήν «Ζωήν του Σωκράτη», του κ. Πέτρ. Ζητουναίτη πάλιν, τους «Ημιθέους και Φιλισταίους, όπου γίνεται κ' εύρημη μνεία του «Νουμά». του κ. Λαμπηλέτ τις «Νεολατινικές φυλές», του κ. Παλαμά τά «Μεγάλα ποιήματα» και του κ. Μ. Γούδα, τό «Ναυτικό—ού Βυζαντιού εις τόν δέκατον αιώνα.

— ΣΛΟΥΠΗΔΙΑΔΑ. Ηρωική έποποιία του κ Πολ. Δημητρακοπούλου. Είναι σάτυρα κοινωνική γραμμένη κατά τό έπτανησιακόν ιδίωμα. Το σκυρικό πνεύμα και ή ψυχολογική παρατήρησι άπαντιέται σε πολλά μέρη, ύπάρχουν δε άρκετά κομμάτια εκεί μέσα, που και ξεχω-

ριστά άν διαβαστούν, άφήνουν κάποιαν άγαθή έντύπωσι στον άναγνώστη. Κι' αυτή όμως ή σάτυρα, όπως κι' όλα τά ποικιλώματα και ποικιλώμορα έργα του κ. Δημητρακοπούλου, από τις φιλοσοφικές σκέψεις του Ισα με τόν Ζουλαπιού του, του άειμνήστου, τά εύχωνολογήματα θυσιάζει: ή καρδα τό μεγαλειότερο μέρος της έπιτυχίας της στον βωμόν της φλυαρίας. Έπειτα έχει κ' ένα άλλο έλάττωμα, μεγάλο κι' άθεράπευτο, ό αγαπητός μας φίλος, να γράφη πολλά, παραπολλά. Την παθαίνει δε κι' αυτός, όπως τήν έπαθε και ό Άλ. Ραγκαβής με τήν πολυγραφία του και τήν ποικιλογραφία του, όπως τήν παθαίνουν και όλοι που φιλοδοξούν να έμφανισθούν στους συγχρόνους και στους μεταγενεστέρους τους ως χαλακέντεροι. Είναι πεποθήσι μας αυτή, πως άν έγραφε λιγώτερα και σ' ένα είδος ό κ. Δημητρακοπούλου, ή άγχαυσε καλλίτερα, αφού άν στίχη κανείς όλον τό έργον του βγάζει ένα βιβλίο με είκοσι τριάντα σελίδες εκλεχτότατο, που θα τιμούσε πραγματικώς τή φιλολογία μας. Άποκλειστικώτερα γιά τή «Σκουπιδιάδα» μπορεί να πη κανείς πως άν δεν ήταν γραμμένη στο Έπτανησιακόν ιδίωμα, που σου θυμίζει σε κάθε στίχο τι, άθάνατες σάτυρες του Λασκαράτου, σαν παρωδία όμως, κι' άν ήταν γραμμένη με κάποια μεγαλειότερη έπιμέλεια και σε λιγώτερος στίχους ή άρνητε άγαθώτερη έντύπωσι: και θα ζούσε περισσότερο. Και σήμερα όμως, κι' όπως είναι ακόμη γραμμένη, θα κατορθώση με κάποιο κόπο και με κάποια συγκατάθεσι πάντοτε, να ένθουσιάζη εκείνους που δεν έχουν μεγάλες άπαιτήσεις από ένα βιβλίο της στιγμής.

— Γεμάτο από εκλεχτές εικόνες κι' από άξιανόηστον ύλη έβγήκε τό 31ον τεύχος της «ΠΗΝΑΚΟΘΗΚΗΣ». Οι εικόνες του ίδιως, είκοσιπέντε τον αριθμόν όλες μι' και μι', του δίνουν ύψι καλλιτεχνικού Εύρωπαϊκού περιοδικού.

— «ΘΡΗΝΟΙ ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ». Συλλογή λυρικών ποιημάτων του έν Βακού της Κασπίας όμογενούς ίατρού κ. Κ. Γ. Λαναρά. Ο κ. Λαναράς, ό έξ ίσου έπιτυχώς τάς Μούσας και τόν Άσκληπιόν θεραπεύων, έχει εκδώση και άλλα έργα ποιητικά προηγουμένως, ειμεινός κριθέντα παρά τών φιλομούσων όμογενών, προετοιμάζει δε εκδόσιν μεταφράσεως της Έκάθης του Εφριπίδου και τών εις τους Όλυμπιακάς φθών του Ηνδάρου, άφού ήδη έχει εκδώτως εκδώση έμμετρον μετάφρασιν του Ήπολύτου του Εφριπίδου.

**ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Έντοκοι καταθέσεις

Η Εθνική Τράπεζα δέχεται έντόκους καταθέσεις εις τραπεζικά γραμμάτια και εις χρυσόν, ήτοι φράγκα και λίρας στερλίνας: άποδοτέας εις ώρισμένην προθεσμίαν ή διαρκείας. Αί εις χρυσόν καταθέσεις και οι τόκοι αυτών πληρώνονται, εις τό αυτό νόμισμα εις ό εγένετο ή κατάθεσις, εις χρυσόν ή δι' έπιταγής όψεως (chèque) επί του έξωτερικού κατ' έπιλογήν του όμολογούχου. Το κεφάλαιον και οι τόκοι τών όμολογιών πληρώνονται έν τφ Κεντρικφ Καταστήματι και τή αίτήσει του καταθέτου έν τοις ύποκαταστήμασι της Τραπέζης, έν Κερκύρα δε, Κεφαλληνία και Ζακύνθος διά τών εκεί ύποκαταστημάτων της Ίονικής Τραπέζης.

ΤΟΚΟΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Κατ' έτος	δι' καταθέσεις
1 1)2 ταίς ο)ο	6 μην. τούλάχισ.
2 » ο)ο	1 έτους »
2 1)2 » ο)ο	2 έτών »
3 » ο)ο	4 » »
4 » ο)ο	5 » »

Αί όμολογίαι τών έντόκων καταθέσεων εκδίδονται κατ' έκλογήν του καταθέτου έννομαστικά ή άνώνυμοι.

**ΣΤΟ ΦΥΛΛΟ
ΤΗΣ ΑΛΛΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ**

Τάδε λέγει Ζαρατούστρας... Κλπ.

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΔΟΤΕΣ

Μά μάς επιτρέψουν οι άναγνώσταί μας να τους συστήσουμε μερικά ένόματα ύποψηφίων Δημ. Συμβούλων, οι όποιοι κατά τήν γνώμη μας πρέπει να έπιτύχουν, γιά να βοηθήσουν τόν νέον Δημαρχον, όποιος κι' άν είνε αυτός, στη δουλειά του.

Γιά νανε καλός δ' Δήμαρχος, πρέπει ναχη και καλούς Συμβούλους. Ένώ με κακούς Συμβούλους, κι' ό καλλίτερος Δήμαρχος, δεν μπορεί να κάνη τίποτε. Μένει με τα χέρια δεμείν. Κι' άποδειξι ό κ. Μερκούρης, που έχει κάθε δικίω να καταριέται τους Συμβούλους του γιά ό,τι δεν έκανε.

Λοιπόν ως Συμβούλους σας συνιστά ό «Νουμάς» τους κ. κ.

- ΕΜ. ΜΠΟΥΚΗΝ, άρχιτέκτονα.
- ΑΕΥΚΑΔΙΟΝ, άντισυνταγ. της Χωροφυλακής.
- Ι. ΦΩΤΙΟΥ, Τραπεζομεσίτην.
- ΤΑΚ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΝ, Τραπεζίτην.
- ΦΡΑΓΓΟΥΛΗΝ, Τραπεζίτην.
- Γ. ΧΡΗΣΤΟΦΗΝ, δικηγόρον.
- ΑΛ. ΚΑΛΙΓΑΝ.
- ΙΩ. ΣΟΛΩΝΑ.
- ΧΡ. ΒΟΥΡΝΑΖΟΣ.

Θά σας συνιστούσε κ' ένα άλλον ακόμη ό «Νουμάς», τόν κ. Γ. Καλλισπέρην, αφού πρέπει νανε κ' ένα άηδονάκι μέσα στο Συμβούλιο, αλλά δυστυχώς φέτος έχει εκτεθή και ό δημοφιλης μογιατζής κ. Δ. Ράλλης, που έχει και τάς περισσότεράς έλπίδας έπιτυχίας, ώστε δυό άηδονάκια φλύαρα, θάνε πολύ μέσ' στο Δημ. Συμβούλιο. Γι' αυτό, χάριν του κ. Ράλλη, θυσιάζεται ό κ. Καλλισπέρης.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Ν. Βασιλ. εις Ζάκυνθον. Έντός δέκα τό πολύ ακόμη ήμερών θα είνε έτοιμος και θα κυκλοφορήσ η «Τίμωνας» του Λουκιανού. Μή σας άνησυχεί ή άργοποιία. Έμεις δεν βταίμε. Είνε άλλα τά αίτια, τά όποια επί τέλους πίνε, έσθυσαν. — κ. Δικαιοκρίτη. Έτσι έπρεπε να γραφή κι' έτσι έγράφηκε τό άρθρον γιά τόν θεατρώνη της «Ν. Σκηνής». Μήπως κι' αύτός έκρινε τό έργο του κ Παλαμά γιά να κρίνομε και μείς τήν κρίσι του; Έπειτα διαβάστε και τό έπισήμο άνακοινωθέν της «Ν. Σκηνής», τό όποιον δημοσιεύουμε εις άλλην στήλην γιά να σαυμάσετε τήν γλώσσα και τό έργο του άνθρώπακ υ αυτού. Ο «κάποιος λιβελλογράφος Νουμάς» είνε εκείνος που τόσες φορές παρακλήθηκε με λόγια και με γράμματα να ύποστηρίξη τό έργο του σοφού «άναγνώστη» της Έλισάβετ. Πρέπει να μάθετε ακόμα κι' αυτό: Ο κ. Βουτιεριδης ύστερ' από πολλές παρακλήσεις έστειλε τό γράμμα του, πριν ύμως ακόμη δημοσιευθή ή δήλωσις της «Ν. Σκηνής», που μιλάει γι' αυτόν με τέτοιο τρόπο, σαν να μιλάη γιά κανένα γκαρσόνι της «Ν. Σκηνής». Έστερ' από τήν περίφημη «Δήλωσι», δεν θα τόστανε ποτέ. Είμαστε βέβαιοι, άφού ξέρουμε τόσο καλά τόν χαρακτήρα του. Τί όμως άφησε άνεμετάλλευτο ό κ. Χρηστομάνος, που θάφηνε και τό γράμμα του Βουτιεριδου; — κ. Ν. Γ. Δ. Καρ. Καλά τά λέτε. Θα δημοσιευθή στο άλλο φύλλο. — δ. Α ρ ο δ α φ ν ο υ σ α. Το αγαπημένο μας «Φώς» της Σάμου άναδημοσίευσε στο τελευταίο φύλλο του «Τό Όνειρο της Τζουβιάς» που είχατε δημοσιεύσει στον «Νουμά» εδω κ' ένα μήνα. Γιά τό προχυσινό άρθρον σας έχετε θερμά συχαρία από τήν καλή μας συνεργάτιδα δ. Ειρ. Μεγαπάνου. Το «Φώς» σας τό στέλνουμε ταχυδρομικώς. — κ. Κ. Βρυν. Ο «Ζαρατούστρας» έμειν' έξω απ' αυτό τό φύλλο, γιατί ή άλλη ήλλη ήταν πολλή. Μά μπη στο άλλο φύλλο. Στο παρακάτω δε θάρχισουμε να δημοσιεύουμε τόν «Κρίτανα» του Πλάτωνος μεταφρασμένο στην έθνική μας γλώσσα από τόν συνεργάτη μας κ. Ι. Σταμόπουλον.